समभिनन्दति साधु साध्वीम् Mv. 7. 3. **–संघः** a council of elders. **–संयोगः** association with the aged; Kau. A. 1. 7. **–सूत्रकम्** a flock of cotton.

वृद्धा 1 An old woman. –2 A female descendant.

वृद्धिः [वृध्-क्तिन्] 1 Growth, increase, augmentation, development; पुपोष वृद्धिं हरिदश्वदीधितेरनुप्रवेशादिव बालचन्द्रमाः R. 3. 22; तपोवृद्धि, ज्ञानवृद्धि &c. –2 Waxing, increase of the digits of the moon; पर्यायपीतस्य सुरैर्हिमांशोः कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः R. 5. 16; Ku. 7. 1. –3 Increase in wealth, prosperity, affluence; वृद्धिकाले तु संप्राप्ते दुर्जनोऽपि सुहृद्भवेत् Pt. 2. 112. –4 Success, advancement, rise, progress; परवृद्धिमत्सरि मनो हि मानिनाम् Śi. 15. 1. –5 Wealth, property. –6 A heap, quantity, multitude. –7 Interest; as in सरलवृद्धि, चक्रवृद्धि &c.; वसिष्ठविहितां वृद्धिं सृजेद्वित्तविवर्धिनीम् Ms. 8. 140. –8 Usury; वृद्ध्या कृषिवणिक्त्वेन... स्वाध्यायगणितं महत् Mb. 12. 62. 9. –9 Profit, gain. –10 Enlargement of the scrotum. –11 Extension of power or revenue. –12 (In gram.) The increase or lengthening of vowels, the change of अ, इ, उ, ऋ, short or long, and ऌ to आ, ऐ, औ, आर्, and आल् respectively. –13 The impurity caused by child-birth in a family (called जननाशौच q. v.). –14 Cutting off. –15 (In law) Forfeiture (as of property). –16 (वृधु हिंसायाम्) Injury (पीडा); नुदेद्वृद्धिसमृद्धी स प्रतिकूले नृपात्मज Mb. 5. 135. 29. –17 Elevation (of ground). –18 Prolongation (of life). –Comp. **–आजीवः, –आजीविन्** *m.* a usurer, money-lender. **–जीवनम्, –जीविका** the profession of usury; **–द** *a.* promoting prosperity. **–पत्रम्** a kind of razor; Suśr. **–श्राद्धम्** an offering made to the Manes on prosperous occasions, such as the birth of a son (नान्दीश्राद्ध).

वृद्धिमत् *a.* 1 Increased, increasing. –2 Rich, wealthy. –3 Prosperous, thriving.

वृधसानः [वृधेः छन्दसि असानच्-कित् Uṇ. 2. 83-84] A man.

वृधसानुः 1 A man. –2 A leaf. –3 An act or action.

वृन्तम् 1 The foot-stalk of a leaf or fruit, a stalk; वृन्ताच्छ्लथं हरति पुष्पमनोकहानाम् R. 5. 69. –2 The stand of a water-jar. –3 A teat, nipple.

वृन्ताकः, –की The egg-plant.

वृन्तिका A small stalk.

वृन्द *a.* Many, numerous. **–न्दम्** 1 A multitude, host, large number, group; अनुगतमलिवृन्दैर्गण्डभित्तीर्विहाय R. 12. 102; Me. 101; so अभ्र°; एकस्याप्यपराधेन वृन्दमायाति वाच्यताम् Bm. 1. 424. –2 A heap, quantity. –3 Ten hundred millions. –4 A bunch, cluster (of flowers, berries etc.); सवृन्दैः कदलीस्तम्भैः पूगपोतैः परिष्कृतम् Bhāg. 4. 21. 3. –Comp. **–गायकः** a chorus-singer.

वृन्दा 1 The holy basil. –2 N. of Rādhikā; राधाषोडशनाम्नां च वृन्दा नाम श्रुतौ श्रुतम् Brav. P. –3 N. of a forest near *Gokula*. –Comp. **–अरण्यम्, –वनम्** 1 N. of a forest near Gokula; वृन्दारण्ये वसतिरधुना केवलं दुःखहेतुः Pad. D. 38, 41; R. 6. 50; वृन्दा यत्र तपस्तेपे तत्तु वृन्दावनं स्मृतम्। वृन्दयाऽत्र कृता क्रीडा तेन वा मुनिपुङ्गव ॥ Brav. P. –2 a raised mound of earth to plant and preserve the holy basil. **–वनी** the holy basil.

वृन्दार *a.* 1 Much, great, large. –2 Eminent, best, excellent. –3 Pleasing, attractive, beautiful. **–रः** A god, deity.

वृन्दारक *a.* (**–का** or **–रिका** *f.*) 1 Much, great, many. –2 Eminent, best, excellent. –3 Pleasing; attractive, handsome, lovely; युवा वृन्दारकः शूरो विकर्णः पुरुषर्षभ Mb. 11. 19. 5; योषिद् वृन्दारिका तस्य Bk. 5 18. –4 Respectable, venerable; एवं वृन्दारक आढ्यः सन्नधीतवेदः Bṛi. Up. 4. 2. 1; वृन्दारकं कुरुमध्येष्वमूढम् Mb. 5. 30. 27. **–कः** 1 A god, deity; श्रितो वृन्दारण्यं नतनिखिलवृन्दारकवृतः Bv. 4. 5; वृन्दारकारिविजये सुरलोकलब्धमन्दारमाल्यमधुवासितवासभूमिः Rāmāyaṇa-champū; Bhāg. 6. 10. 3. –2 The chief of anything (at the end of comp.); see (2) above.

वृन्दारकायति Den. To represent the best of.

वृन्दिष्ठ *a.* 1 Very great or large. –2 Very handsome (superl. of वृन्दारक, q. v.); वृन्दिष्ठमार्चीद्वसुधाधिपानाम् Bk. 2. 45.

वृन्दीयस् *a.* 1 Greater, larger. –2 More handsome or beautiful (compar. of वृन्दारक q. v.).

वृश् 4 P. (वृश्यति) To choose, select.

वृशः A rat. **–शा** A drug. **–शम्** Ginger.

वृश्चनः A scorpion.

वृश्चनम् = व्रश्चनम् q. v.

वृश्चिकः [व्रश्च् किकन्] 1 A scorpion. –2 The sign *Scorpio* of the zodiac. –3 A crab. –4 A centipede. –5 A kind of beetle. –6 A hairy caterpillar. –7 The month when the sun is in *Scorpio*. **–का, –की** An ornament for the toes. –Comp. **–ईशः** 1 ruler of the (zodiacal sign) Scorpio. –2 the planet Mercury.

वृश्चीरः N. of plant, genus Boerhavia (Mar. श्वेतपुनर्नवा); Mātaṅga L. 9. 21.

वृष् I. 1 P. (वर्षति, वृष्ट) 1 To rain (usually with words signifying 'Indra', 'Parjanya', 'cloud', &c. as the subject of the verb, or sometimes used impersonally); द्वादश वर्षाणि न ववर्ष दशशताक्षः Dk.; काले वर्षन्तु मेघाः; गर्ज वा वर्ष वा शक्र Mk. 5. 31; मेघा वर्षन्तु गर्जन्तु मुञ्चन्त्वशनिमेव वा 5. 16. –2 To rain or pour down, shower down; वर्षतीवाञ्जनं नभः Mk. 1. 34; so शरवृष्टिं, कुसुमवृष्टिं वर्षति &c. –3 To pour forth, shed. –4 To grant, bestow. –5 To moisten. –6 To produce, engender. –7 To have supreme power. –8 To strike, hurt. –9 To drink. –*Caus.* To cause rain; वर्षति ह्यस्मै वर्षयति Ch. Up. 2. 3. 2. –II. 10 Ā.